

УДК 346.5

К. І. Аланасенко, доцент кафедри цивільного, господарського процесу, кандидат юридичних наук, доцент

Чернігівський національний технологічний університет

ПЕРЕЛІК ДОЗВІЛЬНИХ ОРГАНІВ У ЗНАЧЕННІ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ДОЗВІЛЬНУ СИСТЕМУ У СФЕРІ ДІЯЛЬНОСТІ»

У процесі реформи з дерегуляції протягом останніх двох років суттєво скорочено кількість дозволів та інших документів характеру. За чинною редакцією Закону України “Про Перелік дозвільного характеру у сфері господарської діяльності” від 19 травня 20 необхідним для одержання залишається 81 документ дозвільного харак. Доцільно скласти перелік дозвільних органів, які за Законом України ‘ дозвільну систему у сфері господарської діяльності” уповноважені вида вказані документи. Зазначимо, що у нашому дослідженні розглядатиметься питання про дозвільні органи з повноваженнями у с управління та використання різного роду природних ресурсів (земель тваринного світу тощо).

Закон України “Про дозвільну систему у сфері господарської діяльн (абз. 3 ч. 1 ст. 1) визначає дозвільні органи як суб’єкти над адміністративних послуг, їх посадові особи, уповноважені відповідн закону видавати документи дозвільного характеру. З аналізу спеціальних законів, якими врегульовується порядок видачі окремих і документів дозвільного характеру, можна зробити висновок про викон функцій дозвільних органів у значенні вказаного Закону такими орга державної влади (органами місцевого самоврядування):

1) державні органи ветеринарної медицини, уповноважені вида ветеринарні документи та експлуатаційні дозволи для потужностей (об’є з переробки продуктів тваринного походження, з виробництва, змішує та приготування кормових добавок, преміксів і кормів (пп. 10, 12, 13 ч. 7 Закону “Про ветеринарну медицину”, позиції 1 — 3, 81 Переліку докум дозвільного характеру у сфері господарської діяльності, затвердже Законом України від 19 травня 2011 р. (далі - Переліку));

2) еколого-експертні підрозділи, спеціалізовані установи, орган обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрац

торії Автономної Республіки Крим - орган виконавчої влади Республіки Крим з питань охорони навколишнього природного середовища, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища. Ці органи призначені на проведення державної екологічної експертизи та видачу її висновків (ч. 1 ст. 13 Закону "Про екологічну експертизу", позиція 4 Переліку);

центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, який уповноважений на проведення державної екологічної експертизи земельно-кадастрової документації (абз. 3 ч. 2 ст. 22, ч. 4 ст. 35 Закону "Про державну експертизу земельно-кадастрової документації"). Висновок державної екологічної експертизи земельно-кадастрової документації є актом дозвільного характеру (позиція 5 Переліку);

органи державної санітарно-епідеміологічної служби, а в окремих випадках - комісії, що утворюються головним державним санітарним лікарем (ч. 12 Закону "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення"). Висновки державної санітарно-епідеміологічної експертизи, яка проводиться у визначених Законом випадках (п. 6-9 Переліку), є документами дозвільного характеру.

Висновки експертизи, що враховувати, що до проведення державної екологічної експертизи державної санітарно-епідеміологічної експертизи можуть залучатися експертизи інших установ, організацій і підприємств, а також експертизи приватних організацій. Підставою для відкриття фінансування проектів і здійснення їх діяльності є лише ті позитивні висновки екологічної експертизи, затверджені центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, а саме: Київською, Севастопольською міськими державними адміністраціями, органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань охорони навколишнього природного середовища. Висновок щодо затвердження державної санітарно-епідеміологічної експертизи затверджується головним державним санітарним лікарем (ч. 2 ст. 13, ч. 2 ст. 39 Закону "Про екологічну експертизу"; чч. 2, 5 ст. 12 Закону "Про забезпечення екологічного та епідемічного благополуччя населення"). Правову роль висновків експертизи установ та організацій, органів, які затверджують висновки експертизи, у дозвільних правовідносинах у сфері господарської діяльності додатково проаналізувати;

Державне підприємство "Український державний центр радіочастот", яке видає висновки щодо електромагнітної сумісності, дозвіл на експлуатацію радіоелектронного засобу або випромінювального пристрою у смугах радіочастот загального користування, та

Генеральний штаб Збройних Сил України, що видає дозволи на ввезення і вивезення радіоелектронних засобів та випромінювальних пристроїв спеціального призначення, дозвіл на їх експлуатацію у смугах радіочастот загального користування (пп. 6, 7 ч. 3 ст. 16, п. 5 ч. 2 ст. 17, ч. 3 ст. 42 Закону "Про радіочастотний ресурс України", позиції 13, 24, 39 Переліку);

6) центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері страхового фонду документації, надає дозвіл у відповідній сфері (абз. ч. 2 ст. 6 Закону “Про страховий фонд документації України”, позиція Переліку);

7) орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у охорони навколишнього природного середовища, та орган виконавчої що реалізує державну політику у сфері розвитку водного господарства, видають дозволи на проведення робіт на землях водного фонду (п. 5 ч. 1 15-1, п. 9-1 ч. 1 ст. 16 Водного кодексу України, позиція 16 Переліку);

8) центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, який видає:

дозвіл на ввезення на митну територію України незареєстрованих пестицидів і агрохімікатів, що використовуються для проведення державних випробувань та наукових досліджень, обробленого ними насіння (садивного) матеріалу (ч. 3 ст. 4, абз. 6 ч. 1 ст. 16-4 Закону “Про пестициди, агрохімікати”, позиція 25 Переліку),

дозволи на вивільнення генетично модифікованих організмів у відкритій системі; дозвіл на проведення державної апробації (випробувань) ГМ у відкритій системі; дозвіл на ввезення продукції, отриманої з використання ГМО, призначеної для науково-дослідних цілей; дозвіл на транзитне переміщення незареєстрованих в Україні ГМО (ч. 4 ст. 13, абз. 6 ст. 9, чч. ст. 16 Закону “Про державну систему біобезпеки при створенні випробуванні, транспортуванні та використанні генетично модифікованих організмів”),

письмову згоду (повідомлення) на транскордонне перевезення небезпечних відходів (п. “з” ч. 1 ст. 23 Закону “Про відходи”, позиція Переліку),

дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, які належать до першої групи, а щодо об’єктів другої або третьої групи на території АРК — орган виконавчої влади АРК питань охорони навколишнього природного середовища (надається погодженням з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення) (ч. 6 ст. 11 Закону “Про охорону атмосферного повітря”, позиція 30 Переліку);

дозвіл на провадження діяльності, спрямованої на штучні зміни складу атмосфери та атмосферних явищ у господарських цілях (ч. 1 ст. 16 Закону “Про охорону атмосферного повітря”, позиція 144 Переліку);

9) обласні, Київська, Севастопольська міські державні адміністрації надають дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, які належать до другої або третьої групи погодженням з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення (ч. 11 Закону “Про охорону атмосферного повітря”, позиція 30 Переліку);

10) органи державного архітектурно-будівельного контролю, які видають дозволи на виконання будівельних робіт, сертифікати про прийняті

ацію закінчених будівництвом об'єктів, що належать до IV і V ґ-складності (ч. 2 ст. 37, ч. 2 ст. 39 Закону “Про регулювання івної діяльності”, позиція 32, 121 Переліку);

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері інформатизації, яка видає дозвіл на використання номерного п. 5 ч. 1 ст. 18 Закону “Про телекомунікації”, позиція 34 Переліку);

державні адміністрації, які видають дозволи:

дійснення операцій у сфері поводження з відходами (на території орган виконавчої влади АРК з питань охорони навколишнього середовища) (п. “к” ч. 1 ст. 20, п. “б” ст. 20-1 Закону “Про позиція 40 Переліку);

розміщення зовнішньої реклами поза межами населених пунктів державні адміністрації, а на території АРК - Рада міністрів АРК) (ч. акону “Про рекламу”, позиція 63 Переліку);

центральный орган виконавчої влади з питань економічної політики, дає дозвіл на імпорт в Україну, товарів, щодо яких застосовуються нагляду або регіонального нагляду (ч. 1 ст. 15 Закону “Про ання спеціальних заходів щодо імпорту в Україну”; позиція 42);

Кабінет Міністрів України, до повноважень якого належить надання на переміщення (перенесення) пам'ятки національного значення (аз. кону “Про охорону культурної спадщини”, позиція 46 Переліку);

центральный орган виконавчої влади, що реалізує державну політику охорони культурної спадщини, який видає дозвіл на переміщення ення) пам'яток місцевого значення, дозволи на проведення робіт на х національного значення, їхніх територіях та в зонах охорони, на ваних археологічних територіях, в історичних ареалах населених одження відчуження або передачі пам'яток національного значення ласниками чи уповноваженими ними органами іншим особам у я, користування або управління (пп. 8, 17, 20 ч. 2 ст. 5 Закону “Про культурної спадщини”, позиції 47, 58, 93 Переліку), дозвіл на право робіт, пов'язаних з діяльністю щодо охорони і вивчення ічної спадщини (абз. 8 ч. 2 ст. 6 Закону “Про охорону археологічної и”, позиція 50 Переліку);

орган виконавчої влади АРК, органи охорони культурної спадщини с, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, ють дозволи на проведення робіт на пам'ятках місцевого значення м'яток археології), їхніх територіях та в зонах охорони, на щойно их об'єктах культурної спадщини, реєстрація дозволів на проведення ічних розвідок, розкопок, погодження відчуження або передачі місцевого значення їхніми власниками чи уповноваженими ними и іншим особам у володіння, користування або управління, ння програм та проектів містобудівних, архітектурних і ландшафтних ьень, меліоративних, шляхових, земляних робіт, реалізація яких може тися на стані пам'яток місцевого значення, їх територій і зон охорони

(пп. 9, 13, 16 ч. 1 ст. 6 Закону “Про охорону культурної спадщини”, 92, 106 Переліку);

17) центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну у сфері охорони праці, - видає дозвіл на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів та устаткування підвищеної небезпеки (ч. 3 ст. 21 Закону “Про охорону праці”, позиція 48 Переліку);

18) центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів, видає дозвіл на право ввезення (вивезення) чи на право транзиту наркотичних засобів, психотропних речовин або прекурсорів (абз. б ч. 2 ст. 2 Закону “Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори”, п. 49 Переліку);

19) виконавчі органи сільських, селищних, міських рад видають: дозволи на порушення об’єктів благоустрою (ч. 1 ст. 26-1 Закону “Про благоустрій населених пунктів”, позиція 144 Переліку),

дозволи на розміщення зовнішньої реклами у населених пунктах (ч. 1 ст. 16 Закону “Про рекламу”, позиція 63 Переліку). У подальшому слід оцінювати роль інших органів при видачі таких дозволів. Законом “Про рекламу” (ч. 4 ст. 16) передбачено, що розміщення зовнішньої реклами у межах сільськогосподарських територій здійснюється на підставі зазначених дозволів, які оформляються за участю центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері дорожнього господарства та управління автомобільними дорогами, або їх власників та центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері безпеки дорожнього руху, а на пам’ятках національного або місцевого значення та в межах охорони цих пам’яток, історичних ареалів населених місць - за участю органів виконавчої влади, визначених Законом України “Про охорону культурної спадщини” (ст. 24);

20) органи державного управління автомобільними дорогами за попереднім погодженням з відповідними підрозділами Національної поліції видають дозволи на розміщення, будівництво, реконструкцію та функціонування споруд, об’єктів дорожнього сервісу, автозаправних станцій, прокладення інженерних мереж та виконання інших робіт в межах сільськогосподарських територій (чч. 1, 2 ст. 37 Закону “Про автомобільні дороги”, позиція 64 Переліку);

21) Національна поліція України, яка надає:

дозволи на участь у дорожньому русі транспортних засобів, вагомі та габаритні параметри яких перевищують нормативні (абз. 7 ч. 1 ст. 16 Закону “Про дорожній рух”, позиція 76 Переліку),

погодження маршрутів руху транспортних засобів під час дорожнього перевезення небезпечних вантажів (ч. 2 ст. 16 Закону “Про перевезення небезпечних вантажів”, позиція 97 Переліку),

погодження відповідно до вимог цього Закону, інших законодавчих актів проєктів на будівництво, реконструкцію і ремонт автомобільних

переїздів, комплексів дорожнього сервісу та інших споруд у
ведення автомобільних доріг або червоних ліній міських вулиць і
5 ч. 1 ст. 52-3 Закону “Про дорожній рух”, позиція 108 Переліку);
центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику
безпеки та окремих показників якості харчових продуктів, видає
санітарний дозвіл на підставі ч. 5 ст. 23 Закону “Про основні принципи
та до безпеки та якості харчових продуктів” (позиція 80

державний фітосанітарний інспектор, повноважний видавати
санітарний сертифікат, фітосанітарний сертифікат, фітосанітарний
дозвіл на реекспорт (ч. 2 ст. 29, ч. 2 ст. 46 Закону “Про карантин рослин”,
позички 134, 135 Закону);

центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику
вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей, за
якого видається свідоцтво на право вивезення (тимчасового
свідоцтва) культурних цінностей (ч. 1 ст. 13 Закону “Про вивезення, ввезення
та повернення культурних цінностей”, позиція 116 Переліку);

центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику
метрології та метрологічної діяльності, видає свідоцтво про
акредитацію на проведення перевірки засобів виміральної техніки, що
знаходяться в експлуатації та застосовуються у сфері законодавчо
визначеної метрології (ч. 2 ст. 18 Закону “Про метрологію та метрологічну
діяльність”, позиція 120 Переліку);

центральний орган виконавчої влади, уповноважений призначати
організації оцінки відповідності, що приймає рішення про призначення органу з
оцінки відповідності на здійснення оцінки відповідності вимогам
національного технічного регламенту, рішення про призначення визнаних
організацій на здійснення оцінки відповідності технології
та/або нерознімних з'єднань, персоналу, який виконує нерознімні
операції, та/або персоналу, який проводить неруйнівний контроль, згідно з
національним регламентом щодо обладнання, яке працює під тиском (ч. 1 ст. 26,
позички 120-1, 120-2 Переліку);

центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику
технічного регулювання, приймає рішення про призначення органу з
оцінки в державній системі сертифікації (ч. 1 ст. 15-1 Декрету КМУ
про впровадження системи сертифікації”, позиція 120-3 Переліку);

центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику
державного нагляду (контролю) у сфері насінництва та
садовництва, повноважний видавати підтвердження на ввезення в Україну та
з України зразків насіння і садивного матеріалу сортів рослин, не
включених до Реєстру сортів рослин України та/або до Переліку сортів рослин
з селекційних, дослідних робіт і експонування (абз. 4 ст. 8 Закону
про насінництво і садивний матеріал”, позиція 127 Переліку);

центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику
корони здоров'я, що видає спеціальний дозвіл на зайняття народною

медициною (цілительством) (ч. 2 ст. 74-1 Основ законодавства України охорону здоров'я, позиція 128 Переліку).

Отже, функції дозвільних органів в Україні виконує біля 30 державної влади (органів місцевого самоврядування) (тут не враховані повноважні органи у сфері управління природними ресурсами). У подальшому варто з наукової точки зору визначити місце у дозвільних правовідносинах сфері господарської діяльності тих суб'єктів владних повноважень, які здійснюють погодження при видачі документів дозвільного характеру, беруть участь у проведенні необхідних експертиз.

Друкується за рішенням вченої ради Чернігівського національного технологічного університету (протокол № 5 від 30 травня 2016 р.).

Проблеми захисту прав та свобод людини і громадянина : матеріали Всеукраїнської. наук.-практ. конф. молодих вчених і студентів (м. Чернігів, 19-20 травня 2016 р.). – Чернігів : Черніг. нац. технол. ун-т, 2016. – 320 с.

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених та студентів містять тези доповідей на тему: «Проблеми захисту прав та свобод людини і громадянина» з врахуванням особливостей таких галузей права, як трудове право, право соціального забезпечення, цивільне, господарське, кримінальне право та правосуддя, конституційне та адміністративне право.

Видання може бути корисним студентам, аспірантам, ученим та практичним працівникам у сфері права.

Голова оргкомітету: Остапенко Л.А., канд. юрид. наук, доц.

Заступник голови оргкомітету: Берднік І.В., канд. юрид. наук, доц.

Члени оргкомітету:

Головко М.Б., канд. юрид. наук, доц.;

Козинець О.Г., канд. іст. наук, доц.;

Рудик В.А., канд. юрид. наук, доц.;

Хименко О.А., канд. юрид. наук, доц.;

Литвиненко В.М., канд. юрид. наук, доц.;

Селецький О.В., канд. юрид. наук.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори наукових доповідей і повідомлень. Погляди авторів публікацій можуть не збігатися з поглядами редколегії збірника.

УДК 342.7

ББК 67.400.32

© Чернігівський національний
технологічний університет, 2016